

RESULTATEN SCHOOLJAAR 2023-2024

LEERPLICHT EN VERZUIM

SOORTEN VERZUIM

- Absoluut verzuim**
Een leerplichtige en/of kwalificatieplichtige jongere staat niet op een school of instelling ingeschreven. De leerplichtambtenaar doet een onderzoek en begeleidt zo nodig naar een inschrijving.
- Relatief verzuim**
De leerling staat wel ingeschreven op school, maar verzuimt regelmatig. Relatief verzuim kan geoorloofd zijn (bijvoorbeeld ziekte) of ongeoorloofd (spijbelen).
- Luxe verzuim**
Als een leerling zonder toestemming van de schoolleiding buiten de schoolvakanties om op vakantie gaat, maakt de leerplichtambtenaar een proces verbaal op wegens overtreding van de Leerplichtwet.
- Langdurig relatief verzuim**
Een leerplichtige jongere tussen de 5 en 16 jaar of een jongere van 16 of 17 jaar, die onder de kwalificatieplicht valt, is ingeschreven op een school of onderwijsinstelling en verzuimt zonder geldige reden minimaal 4 aaneengesloten weken.
- Ziekteverzuim**
Als een leerling niet naar school komt en door ouders of verzorgers is ziek gemeld bij school. Dit type verzuim wordt meestal niet gemeld bij leerplicht, omdat het geoorloofd verzuim is. Bij frequent of langdurig ziekteverzuim kan de school de jeugdzorg inschakelen voor advies. Als er sprake is van een vermoedelijk onterechte ziekmelding, maakt school wel een melding bij de leerplichtambtenaar.
- Thuiszitter**
Een thuiszitter is een leerplichtige jongere tussen de 5 en 18 jaar die zonder geldige reden (bijvoorbeeld ziekte) meer dan 4 weken achtereenvolgend school- of lestijd verzuimt, zonder dat de leerling ontheffing heeft van de leerplicht of een vrijstelling heeft van geregeld schoolbezoek. In de regio Lekstroom, waar de gemeente Vijfheerenlanden onder valt, worden ook leerplichtige jongeren die door ziekte 4 weken of langer niet naar school gaan aangemerkt als thuiszitter.
- Overig verzuim**
Als een leerling minder dan 16 uur in 4 weken verzuimt. Er is sprake van ongeoorloofde afwezigheid, zich uitend in spijbelgedrag, meestal met een problematische achtergrond.

LEERPLICHT EN KWALIFICATIEPLICHT

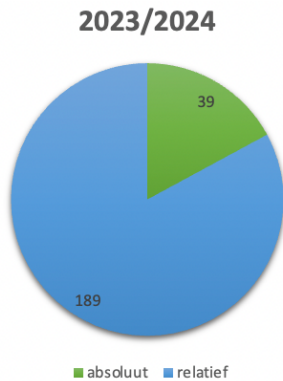
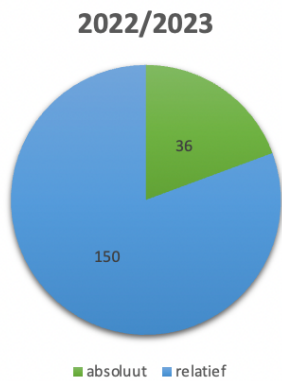
In Nederland moeten kinderen vanaf hun 5e jaar verplicht naar school. Tot aan hun 16e jaar zijn ze leerplichtig. Na het schooljaar waarin een jongere 16 jaar is geworden tot de 18e verjaardag geldt een kwalificatieplicht. Dit betekent dat jongeren van 16 en 17 jaar onderwijs moeten volgen als zij nog geen startkwalificatie hebben behaald. Een startkwalificatie is een diploma met het niveau havo, vwo, mbo niveau 2 of hoger. De kwalificatieplicht duurt tot de dag dat de startkwalificatie is behaald, of tot de 18e verjaardag. Er zijn enkele uitzonderingen en vrijstellingen.

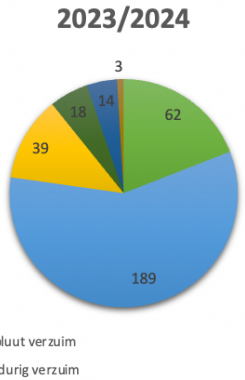
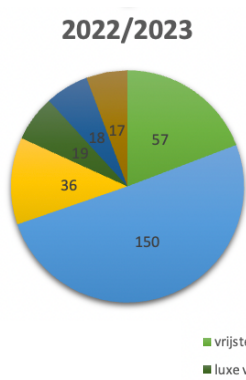
CIJFERS

Schooljaar 2022/2023 & 2023/2024

Het aantal meldingen van ongeoorloofd verzuim is toegenomen van 186 in 2022/2023 naar 228 in 2023/2024. Overigens is ook het totaal aantal leerplichtige/ kwalificatieplichtige jongeren in Vijfheerenlanden gestegen van 8.612 naar 8.834.

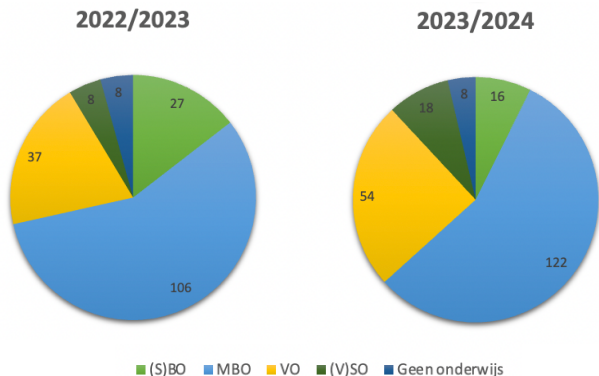
In 2023/2024 zijn alle vormen van verzuim toegenomen ten opzichte van 2022/2023. Wanneer we inzoomen op de cijfers zien we dat de toename van het relatieve verzuim komt. Scholen melden verzuim beter en tegelijk zien we dat een toenemend aantal jeugdigen vaker verzuimt.

Het langdurig verzuim (thuiszitters) is sterk afgenomen. Thuiszitters (Primair, Voortgezet en Speciaal Onderwijs) en voortijdig schoolverlaters (MBO) worden vaker toegeleid naar onderwijs of- als onderwijs niet passend is- naar werk of hulpverlening. Ons primaire doel is altijd om samen met andere partners kinderen die niet of nauwelijks naar school gaan, weer onderwijs te laten volgen. En wanneer dat écht niet mogelijk is als secundaire doel ervoor te zorgen dat het kind zich op andere manieren kan ontwikkelen.

VERZUIM PER ONDERWIJSTYPE

De meeste leerlingen die verzuimen komen van het MBO. Hiervan bestaat het overgrote deel uit relatief verzuimers. Het aandeel absoluut verzuimers is gelijkmatiger verdeeld over de verschillende onderwijsniveaus.

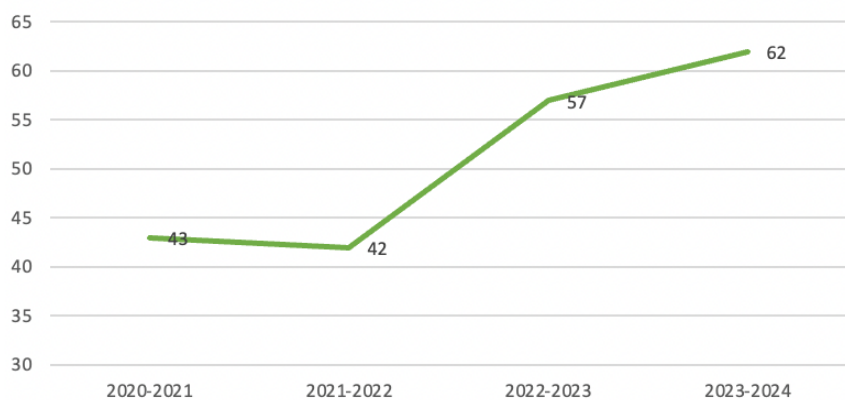
Vrijstellingen voor onderwijs

Er is een toename van vrijstellingen op grond van artikel 5a van de Leerplichtwet. Het gaat hier om het totaal aan vrijstellingen in één schooljaar. Gedurende het schooljaar is een aantal leerlingen weer ingestroomd in het onderwijs. Een vrijstelling wordt verstrekt voor een heel schooljaar en deze vervalt van rechtswege zodra een kind ingeschreven wordt op een onderwijsinstelling.

De toename in vrijstellingen zijn het gevolg van:

- problematiek bij jeugdigen die dusdanig groot (bijvoorbeeld meervoudig beperkt) is dat het volgen van onderwijs niet mogelijk is. Zij krijgen vanaf het begin van de leerplichtige leeftijd een vrijstelling op grond van artikel 5a en zijn afkomstig van 'medische kinderdagverblijven'.
- een toename van de psychische problematiek bij jeugdigen. Bij jeugdigen die in de loop van het schooljaar een vrijstelling hebben gekregen was duidelijk dat behandeling voortliggend was op onderwijs.
- voor een beperkt aantal jeugdigen geldt dat er nog geen geschikte onderwijsplek is voor jongeren. Zij zijn wel leerbaar, maar er kan voor hen (nog) geen geschikte onderwijsplek gevonden worden.

Aantal vrijstellingen per schooljaar

Voortijdig schoolverlaters
VSV-ers zijn jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten.

Het percentage voortijdig schoolverlaters (VSV-ers) in de gemeente Vijfheerenlanden is licht afgenomen van 1,98% in 2021-2022 naar 1,96% in 2022-2023.

Het landelijk gemiddelde voor beide jaren is 2,34%. Dat betekent dus dat het percentage VSV-ers in Vijfheerenlanden onder het landelijk gemiddelde blijft. De gegevens over schooljaar 2023/2024 zijn nog niet bekend.

Voorbeelden uit de praktijk

Casus 1

K. is een ernstig zieke jongen die al jaren thuis zat zonder onderwijs, maar ook zonder vriendjes om mee te spelen. Deze jongen kon niet naar school, was wel leerbaar, maar had te veel achterstand opgelopen door zijn ziekte. Zijn ouders moesten hem vier keer per dag medicatie toedienen en er was geen enkele school beschikbaar die dit op zich kon nemen, omdat dit alleen door een gediplomeerd verpleger gedaan mocht worden.

De leerplichtambtenaar heeft samen met het Samenwerkingsverband de medisch specialist betrokken bij de schoolgang van deze jongen. Samen hebben we een plan opgesteld met daarin opgenomen onder welke voorwaarden het haalbaar zou zijn om deze jongen op een school te krijgen. Ouders waren angstig bij het idee om hun kind aan de zorgen van een school over te laten, maar na veel gesprekken en door ze volledige inspraak te geven in de gang van zaken, is het na vier jaar gelukt om deze jongen toch iets van onderwijs te geven op een school, waar hij ook onder leeftijdsgenoten kon zijn.

Casus 2

J. is een kwetsbare, inmiddels 17-jarige jongen die al veel heeft meegemaakt in zijn jonge leven. Op 10-jarige leeftijd kwam hij in beeld bij leerplicht vanwege zijn ingewikkelde persoonlijke problematiek en soms gevaarlijk gedrag. Ondanks intensieve hulpverlening en meerdere schoolwisselingen, waaronder naar SBO en SO, bleef J. vastlopen. In groep 8 werd hij op vrijwillige basis uit huis geplaatst, waarna hij in een woongroep terechtkwam. Hier ging het beter: zijn schoolgang op een VSO-school verliep goed, hij leerde weer en het contact met zijn ouders verbeterde.

Na enkele jaren keerde J. terug naar huis en begon hij op een reguliere VO-school, waar het eerste jaar redelijk verliep. In het derde leerjaar nam zijn schoolverzuim toe. Ondanks gesprekken en waarschuwingen weigerden J. en zijn ouders hulpverlening. Uiteindelijk is een proces-verbaal opgemaakt en werd een Jeugdreclasseringsmaatregel opgelegd, waarmee J. verplichte begeleiding kreeg.

Ondanks verblijf op een crisisplek en lange reisafstand naar school is het J. gelukt om zijn VMBO TL diploma te behalen. Inmiddels woont hij in een Kamertrainingscentrum en is hij gestart met een MBO opleiding Maatschappelijke zorg. De maatregel loopt nog en kan indien nodig worden verlengd.

